

26. 9. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pozměněný návrh zákona o hromadných žalobách čeká již ve vládě na schválení

Dne 29. července 2019 předložilo Ministerstvo spravedlnosti vládě k projednání aktualizovaný návrh zákona o hromadných žalobách, kdy do původně navrhovaného znění zahrnulo několik nových institutů a vypořádalo se s některými připomínkami odborné veřejnosti.

Hromadné žaloby od počátku jejich legislativní tvorby sledujeme, a proto si zde dovolím uvést základní změny, které byly do původního návrhu zákona zakomponovány a jaký mohou mít v pozdější praxi vliv.

Nové znění návrhu zákona o hromadných žalobách se z velké části již **vypořádalo s kritizovaným principem opt-out**, tedy principem odhlašovacím, a **nestaví jej nyní již do popředí**. Původní návrh zákona zamýšlel situaci, že pokud nebudou naplněny speciálně taxativně vymezené zákonné požadavky pro řízení přihlašovací, bude automaticky užito řízení založené na principu odhlašovacím. Tento princip jako princip „výchozí“ byl však odbornou veřejností hlasitě kritizován, zejména z důvodu že v kontinentálním právním prostředí není přirozené, aby byl účastník sporu do řízení automaticky vtažen, bez toho aniž by musel vyvinout jakoukoliv aktivitu či dokonce s tím alespoň projevít souhlas, a dále aby se o svém účastenství v řízení ani nemusel vůbec dozvědět, pokud by aktivně nesledoval příslušné informační kanály. Pokud by tedy o své účastenství nestál, musel by se z řízení aktivně odhlásit. V našem právním řádu je však běžnou situací, že chce-li být osoba účastníkem řízení, pak teprve činní jakékoliv aktivní kroky, pokud účastníkem však být nechce, nemusí přeci činit ničeho. **Ministerstvo spravedlnosti tedy, podle našeho názoru, správně postavilo nový návrh zákona primárně na principu přihlašovacím.**

Řízení odhlašovací bude též i nadále možno vést, avšak již jen v omezeném rozsahu za striktně stanovených podmínek: *Skupinu lze určit, žalobce doloží písemný souhlas zájmové osoby (nevládní nezisková organizace – pozn. red.) nebo 50 členů skupiny, v téže věci není vedeno jiné odhlašovací řízení, jestliže hodnota práva člena skupiny nepřesahuje hodnotu 5000 Kč nebo směřuje-li žaloba na zdržení se protiprávního jednání, odstranění závadného stavu nebo se má za to, že oprávněné zájmy členů není lépe vymáhat jednotlivě.*

Beze změny naopak zůstávají otázky týkající se příslušnosti soudu, povinného zastoupení v řízení advokátem či odměny správce sporu. Pozměněný návrh zákona však nově **pojal řízení o zpřístupnění důkazního prostředku**, a to **pod vysokou sankcí** (až 10 milionů korun), a dále návrh stanovuje konkrétní soudní poplatky za vedení řízení.

Zároveň je nový návrh zákona o hromadných žalobách **předkládán vládě ve dvou variantách**, kdy obě varianty jsou **téměř totožné, až na otázku možného paralelního vedení více přihlašovacích hromadných řízení**, která je upravena v § 54 návrhu. **Dle varianty první je zcela**

vyloučeno, aby mohlo být v téže věci vedeno více přihlašovacích hromadných řízení, přičemž **druhá varianta tuto paralelnost připouští.** Zákodárce druhou variantu odůvodňuje tím, že pokud by mohlo být vedeno více přihlašovacích řízení v téže věci najednou, poškozený by si mohl zvolit, do jaké skupiny účastníků se chce zařadit, a dále by tato konkurence jednotlivých řízení měla motivovat správce sporu, aby spor vedli co nejefektivněji. Oproti tomu první varianta nabízí řešení jistě hospodárnější, přehlednější a efektivnější. **Právě k hospodárnější první variantě se i samotné Ministerstvo spravedlnosti přiklání,** nicméně například zástupci České národní banky vyslovili podporu právě pro řešení druhé.

V příštím článku z naší série hromadných žalob se budeme věnovat subjektům, proti kterým mohou hromadné žaloby mířit, a dále náhradě nákladů v případě výhry či prohry možného sporu.

Mgr. Suzan Saidamová,
advokátní koncipientka

[SAMAK](#)

Purkyňova 2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 211 222 244
e-mail: info@samak.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)